

گرین، رابرت / Greene, Robert
سی و سه استراتژی جنگ / نویسنده رابرت گرین / مترجم فاطمه باغستانی
ویراستار: پروش طلایی
تهران: نسل نو اندیش، ۱۳۹۸
۶۷۲ ص
۹۷۸-۶۲۲-۲۲-۰۰۳۲-۹

فیبیا

عنوان اصلی: The 33 strategies of war, ۲۰۰۶
عنوان دیگر: ۳۳ استراتژی جنگ / قوانین مبارزه / ۳۳ استراتژی جنگ
راه و رسم زندگی / Conduct of life

باغستانی، فاطمه، ۱۳۵۵ - مترجم

۱۳۹۸ ج ۱ / BJ1588171.۴۴۴

۳۰۳۶

۵۶۰۲۲۷۲

۳۳ استراتژی جنگ

نویسنده: رابرت گرین

مترجم: فاطمه باغستانی

ویراستار: پروش طلایی

صفحه‌آرا: الهه ایمنی

بازخوان نهایی: سمانه عباسی

طراح جلد: سمانه محمدی

ناشر: نسل نو اندیش

شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲-۰۰۳۲-۹

ISBN: 978-622-220-032-9

کتاب‌های مورد نیاز خود را از فروشگاه انتشارات نسل نو اندیش تهیه فرمایید

نشانی فروشگاه نسل نو اندیش: میدان ولیعصر - ابتدای کریمخان - پلاک ۲۰۸

تلفن: ۸۸۹۴۲۲۲۷ - ۹

www.naslenowandish.com

info@naslenowandish.com

NasleNowAndish

انتشارات نسل نو اندیش

https://telegram.me/naslenowandish

فهرست

۱۷	..... مقدمه
۲۷	..... پیشگفتار
۳۹	بخش اول. جنگ افروزی خود هدایت شده
۴۱	..... استراتژی اول. به دشمن اعلام جنگ کنید
۴۱	..... استراتژی قطیبت
۴۱	..... دشمن درونی
۴۵	..... تفسیر
۴۵	..... دشمن بیرونی
۴۹	..... تفسیر
۵۰	..... کلیدهای جنگ افروزی
۵۸	..... استثنا
۵۹	..... استراتژی دوم. جنگ پیشین را مبارزه نکنید
۵۹	..... استراتژی جنگ چریکی ذهن
۵۹	..... جنگ پیشین
۶۳	..... تفسیر
۶۴	..... جنگ کنونی
۶۷	..... تفسیر
۶۸	..... کلیدهای جنگ افروزی
۷۶	..... استثنا
۷۷	..... استراتژی سوم. در آشفتگی و بحران حضور ذهن خود را از دست ندهید
۷۷	..... استراتژی موازنه
۷۷	..... تاکتیک بیش‌پرخاشگری
۸۰	..... تفسیر
۸۲	..... تاکتیک رهایی بودا
۸۵	..... تفسیر
۸۶	..... کلیدهای جنگ افروزی
۹۹	..... استراتژی چهارم. حس اضطرار و استیصال ایجاد کنید
۹۹	..... استراتژی زمین مرگ
۹۹	..... تاکتیک بدون بازگشت
۱۰۳	..... تفسیر
۱۰۴	..... تاکتیک مرگ در یک قدمی

۱۰۷	تفسیر
۱۰۸	کلیدهای جنگ افروزی
۱۱۶	استثنا
۱۱۷	بخش دوم. جنگ افروزی سازمانی (گروهی)
۱۱۹	استراتژی پنجم. از دام‌های تفکر گروهی اجتناب کنید
۱۱۹	استراتژی فرمان و کنترل
۱۱۹	زنجر گسته
۱۲۳	تفسیر
۱۲۵	کنترل از راه دور
۱۲۸	تفسیر
۱۳۰	کلیدهای جنگ افروزی
۱۳۶	استثنا
۱۳۹	استراتژی ششم. نیروهای خود را تفکیک کنید
۱۳۹	استراتژی آشوب کنترل شده
۱۳۹	بی‌نظمی محاسبه شده
۱۴۳	تفسیر
۱۴۵	کلیدهای جنگ افروزی
۱۵۱	استثنا
۱۵۳	استراتژی هفتم. جنگ خود را به نهضت تبدیل کنید
۱۵۳	استراتژی تقویت روحیه
۱۵۳	هنر مدیریت انسانی
۱۵۸	نمونه‌های تاریخی
۱۶۰	تفسیر
۱۶۳	تفسیر
۱۶۶	تفسیر
۱۶۹	تفسیر
۱۷۳	تفسیر
۱۷۵	استثنا
۱۷۷	بخش سوم. جنگ افروزی دفاعی
۱۷۹	استراتژی هشتم. نبرد خود را با دقت انتخاب کنید
۱۷۹	استراتژی اقتصاد کامل
۱۷۹	اثر مارپیچی
۱۸۲	تفسیر

۱۸۴	.....	نقاه قوت و ضعف
۱۸۸	.....	تفسیر
۱۸۹	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۱۹۶	.....	استثنا
۱۹۷	.....	استراتژی نهم ورق را برگردانید
۱۹۷	.....	استراتژی ضدحمله
۱۹۷	.....	تهاجم مستتر
۲۰۱	.....	تفسیر
۲۰۳	.....	جویتسو
۲۰۶	.....	تفسیر
۲۰۸	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۲۱۵	.....	استثنا
۲۱۷	.....	استراتژی دهم حضور تهدیدآمیز داشته باشید
۲۱۷	.....	استراتژی‌های بازدارندگی
۲۱۷	.....	ترس معکوس
۲۲۱	.....	بازدارندگی و ارباب در عمل
۲۲۴	.....	تفسیر
۲۲۷	.....	تفسیر
۲۲۹	.....	تفسیر
۲۳۲	.....	تفسیر
۲۳۳	.....	استثنا
۲۳۷	.....	استراتژی یازدهم فضا بدهید تا زمان بخرید
۲۳۷	.....	استراتژی درگیر نشدن
۲۳۷	.....	عقب‌نشینی برای پیشرفت
۲۳۹	.....	تفسیر
۲۴۱	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۲۴۵	.....	استثنا
۲۴۷	.....	بخش چهارم. جنگ افروزی تهاجمی
۲۴۹	.....	استراتژی دوازدهم رندوخوردها را از دست بدهید؛ اما جنگ را ببرید
۲۴۹	.....	استراتژی کلان
۲۴۹	.....	لشکرکشی بزرگ
۲۵۳	.....	تفسیر
۲۵۵	.....	جنگ افروزی مطلق

۲۵۹	تفسیر.....
۲۶۱	کلیدهای جنگ افروزی.....
۲۷۵	استثنا.....
۲۷۷	استراتژی سیزدهم. دشمن خود را بشناسید.....
۲۷۷	استراتژی هوش.....
۲۷۷	دشمن در آینه.....
۲۸۱	تفسیر.....
۲۸۲	احاطه نزدیک.....
۲۸۶	تفسیر.....
۲۹۴	استثنا.....
۲۹۵	استراتژی چهاردهم. با سرعت و غافلگیری، مقاومت‌ها را درهم بشکنید.....
۲۹۵	استراتژی جنگ برق‌آسا.....
۲۹۵	آرام - آرام - سریع - سریع.....
۲۹۹	تفسیر.....
۳۰۰	کلیدهای جنگ افروزی.....
۳۰۳	استثنا.....
۳۰۵	استراتژی پانزدهم. نیروی محرکه را کنترل کنید.....
۳۰۵	استراتژی‌های اعمال نیرو.....
۳۰۵	هنر کنترل غایب.....
۳۰۸	نمونه‌های تاریخی.....
۳۱۰	تفسیر.....
۳۱۵	تفسیر.....
۳۱۸	تفسیر.....
۳۲۲	تفسیر.....
۳۲۵	تفسیر.....
۳۲۷	استثنا.....
۳۲۹	استراتژی شانزدهم. به نقطه حساس آن‌ها ضربه بزنید.....
۳۲۹	استراتژی مرکز گرانش.....
۳۲۹	ستون‌های فروپاشی.....
۳۳۳	تفسیر.....
۳۳۵	کلیدهای جنگ افروزی.....
۳۴۰	استثنا.....
۳۴۱	استراتژی هفدهم. دشمن را از هر نظر قطع و جمع کنید.....

۳۳۱	.....	استراتژی تقسیم و فتح
۳۳۱	.....	موضع مرکزی
۳۳۵	.....	تفسیر
۳۴۶	.....	حمله به مقاصد
۳۵۰	.....	تفسیر
۳۵۲	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۳۶۱	.....	استثنا
۳۶۳	.....	استراتژی هجدهم: موضع ضعیف دشمن را آشکار و به آن حمله کنید
۳۶۳	.....	استراتژی چرخش
۳۶۳	.....	چرخش به سوی جناحین
۳۶۶	.....	تفسیر
۳۶۸	.....	تصرف جناحین
۳۷۲	.....	تفسیر
۳۷۳	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۳۸۱	.....	استثنا
۳۸۳	.....	استراتژی نوزدهم: راه را از همه سو بر دشمن ببندید
۳۸۳	.....	استراتژی ثابودی
۳۸۳	.....	شاخ‌های چهارپایان
۳۸۸	.....	تفسیر
۳۹۰	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۳۹۷	.....	استراتژی بیستم: آن‌ها را به موضع ضعف بکشانید
۳۹۷	.....	استراتژی رسیدن برای چیدن
۳۹۷	.....	جنگ مانوری یا رزمایشی
۴۰۱	.....	نمونه‌های تاریخی
۴۰۵	.....	تفسیر
۴۰۹	.....	تفسیر
۴۱۳	.....	تفسیر
۴۱۷	.....	تفسیر
۴۲۰	.....	تفسیر
۴۲۲	.....	استثنا
۴۲۳	.....	استراتژی بیست و یکم: در عین پیشرفت، مذاکره کنید
۴۲۳	.....	استراتژی جنگ دیپلماتیک
۴۲۳	.....	جنگ با ابزاری دیگر

۲۲۷	تفسیر.....
۲۲۸	خشت به‌جای سنگ پشم.....
۲۳۲	تفسیر.....
۲۳۴	کلیدهای جنگ‌افروزی.....
۲۳۸	استثنا.....
۲۳۹	استراتژی بیست‌ودوم. بدانید چگونه غائله‌ای را بخوابانید.....
۲۳۹	استراتژی خروج.....
۲۳۹	بدون خروج.....
۲۴۴	تفسیر.....
۲۴۶	پایان همانند آغاز.....
۲۴۹	تفسیر.....
۲۵۱	کلیدهای جنگ‌افروزی.....
۲۵۷	استثنا.....
۲۵۹	بخش پنجم. جنگ‌افروزی غیرمتعارف (کتیف).....
۲۶۱	استراتژی بیست‌وسوم. آمیزه‌ای بی‌عیب و نقص از حقیقت و افسانه به هم بیافید.....
۲۶۱	استراتژی‌های درک نادرست.....
۲۶۱	آینه اشتباه.....
۲۶۶	تفسیر.....
۲۶۹	کلیدهای جنگ‌افروزی.....
۲۷۴	استثنا.....
۲۷۹	استثنا.....
۲۸۱	استراتژی بیست‌وچهارم. کمترین انتظارات آن‌ها را برآورده کنید.....
۲۸۱	استراتژی عادی غیرعادی.....
۲۸۱	جنگ‌افروزی نامتعارف.....
۲۸۶	نمونه‌های تاریخی.....
۲۹۰	تفسیر.....
۲۹۴	تفسیر.....
۲۹۹	تفسیر.....
۵۰۱	تفسیر.....
۵۰۴	تفسیر.....
۵۰۶	استثنا.....
۵۰۷	استراتژی بیست‌وپنجم. در اخلاق، دست بالا را داشته باشید.....
۵۰۷	استراتژی مصلحانه.....

۵۰۷	.....	حمله اخلاقی
۵۱۲	.....	تفسیر
۵۱۴	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۵۲۱	.....	استثنا
۵۲۳	.....	استراتژی بیست و هشتم. هیچ هدفی را مقابل دشمن قرار ندهید
۵۲۳	.....	استراتژی بطلان
۵۲۳	.....	خدعه بوج
۵۲۸	.....	تفسیر
۵۳۰	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۵۳۹	.....	استثنا
اما	.....	استراتژی بیست و هفتم. طوری رفتار کنید انگار برای منافع دیگران کار می‌کنید:
۵۴۱	.....	منافع خود را پیش ببرید
۵۴۱	.....	استراتژی اتحاد
۵۴۱	.....	متحدی کامل
۵۴۵	.....	تفسیر
۵۴۷	.....	متحذان اشتباه
۵۵۱	.....	تفسیر
۵۵۳	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۵۶۱	.....	استثنا
۵۶۳	.....	استراتژی بیست و هشتم. به رقبای خود طناب کافی بدهید تا خود را حلق‌آویز کنند.
۵۶۳	.....	استراتژی دست‌پیش‌گیری
۵۶۳	.....	هنر دست‌پیش‌گیری
۵۶۶	.....	نمونه‌های تاریخی
۵۶۹	.....	تفسیر
۵۷۳	.....	تفسیر
۵۷۵	.....	تفسیر
۵۷۸	.....	تفسیر
۵۸۱	.....	تفسیر
۵۸۲	.....	استثنا
۵۸۵	.....	استراتژی بیست و نهم. نامه‌های کوچک انتخاب کنید
۵۸۵	.....	استراتژی عمل انجام‌شده
۵۸۵	.....	تسخیر تدریجی
۵۸۹	.....	تفسیر

۵۹۱	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۵۹۵	.....	استثنا
۵۹۷	.....	استراتژی سیام در ذهن آنها نفوذ کنید
۵۹۷	.....	استراتژی‌های ارتباطی
۵۹۷	.....	ارتباط غریزی
۶۰۱	.....	تفسیر
۶۰۳	.....	مغز متفکر
۶۰۶	.....	تفسیر
۶۰۹	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۶۱۵	.....	استثنا
۶۱۷	.....	استراتژی سی و یکم از درون ویران کنید
۶۱۷	.....	استراتژی جبهه درونی
۶۱۷	.....	دشمن نادیدنی
۶۲۰	.....	تفسیر
۶۲۲	.....	تصرف دوستانه
۶۲۴	.....	تفسیر
۶۲۶	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۶۳۲	.....	استثنا
۶۳۳	.....	استراتژی سی و دوم درحالی‌که به نظر می‌رسد دارید تسلیم می‌شوید، تسلط یابید
۶۳۳	.....	استراتژی تهاجم بی‌خسونت
۶۳۳	.....	سلاح گناه
۶۳۷	.....	تفسیر
۶۳۹	.....	قدرت انفعالی
۶۴۳	.....	تفسیر
۶۴۵	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۶۵۲	.....	استثنا
۶۵۳	.....	استراتژی سی و سوم ترس و تردید را با اقدامات هراسناک رواج دهید
۶۵۳	.....	استراتژی زنجیره واکنش
۶۵۳	.....	آناتومی هراس
۶۵۷	.....	تفسیر
۶۵۹	.....	کلیدهای جنگ افروزی
۶۷۲	.....	استثنا

استراتژی اول

به دشمن اعلام جنگ کنید: استراتژی قطیبت

زندگی مبارزه و زدوخوردی بی پایان است و نمی توانید در آن خوب بجنگید مگر آنکه دشمنان خود را بشناسید، یاد بگیرید دشمنان خود را بیرون بکشید آن ها را با اعلام و الگوهای مشخص کنید که خصومتشان را برملا می کند؛ سپس وقتی آن ها جلوی چشمانتان هستند، جنگ درونی را اعلام کنید. دشمنان می توانند به شما هدف و مسیر بدهند.

استراتژی دوم

جنگ پیشین را مبارزه نکنید: استراتژی جنگ چریکی ذهن

آنچه بیشتر اوقات شما را عقب نگه می دارد و به سمت بیچارگی سوق می دهد گذشته است. باید آگاهانه علیه گذشته خود جنگ راه بیندازید و خود را مجبور کنید فقط به لحظه حال واکنش نشان دهید با خودتان گستاخ باشید و هرگز روش های مشابه اشتباه را تکرار نکنید. جنگی چریکی علیه ذهن خود راه بیندازید و هیچ خلوط ثابت دفاعی را مجاز ندانید. همه چیز را روان و سیال و بویا نگه دارید.

استراتژی سوم

در آشفتگی و بحران حضور ذهن خود را از دست ندهید: استراتژی موازنه

ذهن در اوج مبارزه تمایل دارد توازن خود را از دست بدهد. بسیار حیاتی است که تحت هر شرایطی حضور ذهن خود را حفظ کنید و قدرت های ذهنی خود را نگه دارید. ذهن را با قراردادن

در معرض تنوع و گوناگونی، محکم‌تر و سخت‌تر کنید. یاد بگیرید خود را از آشوب و غوغای میدان جنگ دور نگه دارید.

استراتژی چهارم

حس اضطراب و استیصال ایجاد کنید: استراتژی زمین مرگ بدترین دشمن شما خودتانید. زمان ارزشمند خود را به جای حال، درگیر رؤیاهای برای آینده می‌کنید. پیوند خویش با گذشته را بگسلید و وارد سرزمین ناشناخته شوید. خودتان را در «زمین مرگ» قرار دهید، همان جایی که پشت‌تان به دیوار چسبیده است و مجبورید با تمام توان برای زنده‌ماندن بجنگید.

جنگ‌افروزی سازمانی (گروهی)

بخش دوم

استراتژی پنجم

از دام‌های تفکر گروهی اجتناب کنید: استراتژی فرمان و کنترل مشکل موجود در هدایت گروه این است که افراد ناگزیر دستور کار خودشان را دارند. شما مجبورید زنجیره دستوراتی ایجاد کنید که در آن اعضا احساس نکنند خود شما دست‌پای آن‌ها را بسته است و در عین حال هم از دستورات شما پیروی کنند. حس مشارکت خلق کنید؛ اما در تله تفکر گروهی و ابهام تصمیم‌گیری جمعی نیفتید.

استراتژی ششم

نیروهای خود را تفکیک کنید: استراتژی آشوب کنترل‌شده عناصر حیاتی در جنگ، سرعت و تطبیق است. یعنی توانایی حرکت و تصمیم‌گیری سریع‌تر از دشمن. نیروهای خود را به گروه‌های مستقل تقسیم کنید که می‌توانند خود رهبری کنند. به نیروهای خود روح فعالیت تزریق کنید، به آن‌ها مأموریت بدهید؛ سپس اجازه دهید بدون، با این کار از آن‌ها نیروهایی زیرک و موفق‌ناب‌تر می‌سازید.

استراتژی هفتم

جنگ خود را به نهضت تبدیل کنید: استراتژی تقویت روحیه راز ایجاد انگیزش در افراد و حفظ روحیه و انگیزه آن‌ها این است که کاری کنید کمتر به خودشان فکر کنند و بیشتر به گروه بپندیشند. آن‌ها را درگیر هدف و نهضتی علیه دشمن نفرت‌انگیز کنید. کاری کنید بقای خود را در گروی موفقیت ارتش بدانند.

استراتژی هشتم

نبرد خود را با دقت انتخاب کنید: استراتژی اقتصاد کامل

همه ما محدودیت‌هایی داریم. انرژی و مهارت‌های ما به ما اجازه می‌دهند در مسیری محدود پیش برویم. پس باید محدودیت‌های خود را بشناسیم و نبردهای خویش را با دقت انتخاب کنیم. ابتدا هزینه‌های پنهان جنگ را در نظر بگیرید: زمان ازدست‌رفته، حسن‌نیت سیاسی بر باد رفته و دشمن زخم‌خورده آماده انتقام. گاهی بهتر است منتظر بمانید و به‌جای اینکه مستقیم به نبرد دشمن بزنید، مخفیانه او را تضعیف کنید.

استراتژی نهم

ورق را برگردانید: استراتژی ضدحمله

آغازگر جنگ بودن اغلب برای شما زیان‌بار است. با این کار استراتژی خود را رو و گزینه‌هایتان را محدود می‌کنید. به‌جای این کار قدرت عقب‌نشینی را کشف و دست‌راستی برای حرکت اول دشمن فراهم کنید. این اقدام برای شما انعطاف‌پذیری لازم برای ضدحمله از هر زویه‌ای را ایجاد می‌کند. اگر مخالفان شما پرخاشگر و مهاجم‌اند، برای آن‌ها طعمه و زورده نبردی عجولانه را فراهم کنید تا در موضع ضعف قرار گیرند.

استراتژی دهم

حضور تهدیدآمیز داشته باشید: استراتژی‌های بازدارندگی

بهترین راه برای از میان برد کردن مهاجمان این است که در گام اول آن‌ها را از حمله به خودتان بازدارید. برای خود شهرتی دست‌وپا کن. مثلاً کمی دیوانه‌اید و جنگ با شما ارزش ندارد. ایجاد تردید گاهی بهتر از تهدید آشکار است. اگر مخالفان شما تردید کنند که درافتادن با شما توانایی سنگین دارد، دنبال جنگ نخواهند بود.

استراتژی یازدهم

فضا بدهید تا زمان بخورید: استراتژی درگیر نشدن

عقب‌نشینی در مقابل دشمن قدرتمند نشانه ضعف نیست، بلکه نشانه قدرت است. با مقاومت در برابر وسوسه پاسخ‌دادن به دشمن مهاجم، برای بهبود، تفکر و یافتن ایده و نگرش زمانی ارزشمند به دست می‌آورید. گاهی می‌توان با هیچ کاری نکردن، دستاوردی بیشتر کسب کرد.

استراتژی دوازدهم

زدوخوردها را از دست بدهید؛ اما جنگ را ببرید: استراتژی کلان
 استراتژی وقار، هنر دیدن فراتر از نبرد و محاسبه آینده است. این کار مستلزم آن است که
 بر هدف غایی متمرکز شوید و برنامه ریزی لازم برای نیل به آن را ترسیم کنید. اجازه دهید
 دیگران در نوسانات و زدوخوردهای مبارزه برنده شوند و پیروزی های کوچک خود را جشن
 بگیرند. استراتژی وقار همان پاداش نهایی، یعنی لبخند شیرین آخر به اوستان خواهد
 آورد.

استراتژی سیزدهم

دشمن خود را بشناسید: استراتژی هوش

هدف استراتژی های شما باید کمتر بر ارتشی که با آن روبه رو هستید و بیشتر بر ذهنی متمرکز
 باشد که این ارتش را رهبری می کند. اگر بفهمید این ذهن چگونه کار می کند، کلید فریفتن و
 کنترل آن را در دست خواهید داشت. خود را تربیت کنید تا علامت هایی را بگیرید که مردم
 ناخودآگاه می فرستند و تشخیص دهید و به نیت و افکار درونی آن ها پی ببرید.

استراتژی چهاردهم

با سرعت و غافل گیری مقاومت ها را درهم بشکنید: استراتژی جنگ برق آسا

در دنیایی که در آن بسیاری از مردم تردید دارند و گاهی بیش از حد احتیاط می کنند، استفاده از
 سرعت عمل برای شما قدرتی مثال زدنی همراه دارد. اگر پیش از آنکه مخالفان شما زمانی برای
 فکر یا آماده شدن داشته باشند دست به کار شوید، موجب می شود آن ها تعادل خود را از دست
 بدهند، هیجان زده رفتار کنند و احتمال اشتباهشان بالا برود.

استراتژی پانزدهم

نیروی محرکه را کنتری کنید: استراتژی های اعمال نیرو

مردم مدام در تلاشند شما را کنترل کنند. تنها روش برای آنکه دست بالا را داشته باشید این
 است که با هوشمندی و دسیسه نقش کنترلگرانه خود را بیشتر کنید. به جای آن تلاش کنید بر
 تمام حرکات طرف مقابل تسلط داشته باشید. بهتر است ماهیت و ذات رابطه را شما تعریف و تبیین
 کنید. مانور دهید تا ذهن مخالفان خود را تحت کنترل بگیرید. کلیدهای هیجانی آن ها را فشار
 دهید و آن ها را به سوی اشتباه کردن هدایت کنید.

استراتژی شانزدهم

به نقطه حساس آن‌ها ضربه بزنید: استراتژی مرکز گرانش
هرکسی منبع قدرتی دارد که به آن وابسته است. وقتی به رقبای خود نگاه می‌کنید، زیر لایه سطحی این منبع را کاوش کنید، کانونی گرانشی بیابید که ساختار او را کنار هم محکم نگه می‌دارد و به آن ضربه بزنید تا دردی جانکاه به جانش بیندازید. در پی چیزی باشید که مخالف شما بیش از حد مراقب آن است و از داشتن آن به وجد می‌آید. این چیز همان نقطه‌ای است که باید به آن حمله کنید.

استراتژی هفدهم

دشمن را از هر نظر قلع و قمع کنید: استراتژی تقسیم و فتح
هرگز گول ظاهر دشمن را نخورید، بلکه به قسمت‌هایی نگاه کنید که او را کامل کرده‌اند. این بخش‌ها را از هم جدا کنید، وقتی تمام این بخش‌ها را از کار بیندازید، حتی توانمندترین دشمن را نیز از پا در خواهید آورد. وقتی با مشکلات یا دشمنان روبه‌رو هستید، مشکل بزرگ را به بخش‌های کوچک‌تر و شکست‌پذیرتر تفکیک کنید.

استراتژی هجدهم

موضع ضعیف دشمن را آشکار و به آن حمله کنید: استراتژی چرخش
وقتی مستقیم به فردی حمله‌ور می‌شوید، او مقاومت خواهد کرد و کار شما سخت‌تر خواهد شد. روش بهتری وجود دارد، توجه مخالفان خود را پرت کنید، کاری کنید که نگاهشان را به جلو بدوزند؛ سپس از طرفین، یعنی جبهی که او انتظار ندارد، به او حمله کنید. برای دشمن خود طعمه بگذارید تا از سنگرش بیرون بیاید، نقطه ضعفش را بیابید و او را از سمتی دیگر به آتش بیندید.

استراتژی نوزدهم

راه را از همه سو بر دشمن ببندید: استراتژی نابودی
افراد از هر شکاف ریزی در زنجیره دفاعی شما استفاده خواهند کرد تا به شما حمله کنند، پس هیچ شکافی را باز نگذارید. تنها روش این است که راه را از همه سو به روی آن‌ها ببندید و از هر سو فشاری تحمل نکردنی و همه‌جانبه به آن‌ها وارد کنید و وقتی در موضع ضعف قرار گرفتند، عرصه را بر آن‌ها تنگ‌تر کنید.